

dat de brief van Woodcap zich beperkte tot een reactie op een brief van (de gemachtigde van) Woudsma, willen aangeven dat in de brief niets nieuws aan de orde is gekomen, doch echt duidelijk is de overweging te dien aanzien niet.

Uitspraak

De rechtbank overweegt vervolgens over het beroep van Woodcap op schending van het recht van hoor en wederhoor:

'Dit ligt anders voor de brief van Woudsma aan de arbiter van 26 januari 1995: onvoldoende betwist staat vast dat Woudsma een geheel nieuwe schadepost opvoerde (...). De arbiter had – naar Woodcap terecht heeft aangevoerd – deze nieuwe post ofwel dienen te negeren ofwel Woodcap in de gelegenheid moeten stellen zich over die nieuwe post uit te laten. Door zulks na te laten en deze post mede aan zijn beslissing ten grondslag te leggen heeft de arbiter het beginsel van hoor en wederhoor geschonden. Het vonnis van 17 maart 1995 zou dan ook – nu bij de totstandkoming van dat vonnis een fundamenteel beginsel van procesrecht geschonden is – op de in artikel 1065 lid 1 sub e genoemde grond vernietigd kunnen worden.'

Opmerkingen

De 'nieuwe schadepost' (gevolgschade van het faillissement van twee besloten vennootschappen) komt ons voor als een geheel nieuwe vordering. Als die nieuwe vordering in dit stadium van de procedure nog aan de orde kan komen, dan zal de wederpartij daarop natuurlijk moeten kunnen reageren. De overwegingen van de rechtbank te dien aanzien lijken ons dan ook – mede in het licht van de vorenstaande toelichting – juist.

Uitspraak

Van belang is nog dat Woodcap zich met betrekking tot de – wegens schending van het recht van hoor en wederhoor ingestelde – vordering van Woudsma tot gedeeltelijke vernietiging van het vonnis van 17 maart 1997 heeft gerefereerd aan het oordeel van de rechtbank en voorts nog heeft gesteld dat zij geen bezwaar heeft tegen algehele vernietiging van het vonnis.

'Het is de rechtbank niet duidelijk of Woodcap de algehele vernietiging van het arbitraal vonnis verlangt. Weliswaar heeft zij in reactie op de vordering van Woudsma te kennen gegeven dat zij geen bezwaar heeft tegen algehele vernietiging, maar in de zaak waarin zij zelf als eiseres optreedt vordert zij gedeeltelijke vernietiging. De rechtbank acht het niet op haar weg liggen om ongevraagd meer toe te wijzen dan Woodcap mogelijk vordert. Woodcap zal daarom in de gelegenheid worden gesteld om de rechtbank bij akte mee te delen of zij algehele dan wel gedeeltelijke vernietiging van het arbitrale vonnis verlangt.'

Opmerkingen

Vorenstaande overweging van de rechtbank houdt verband met de zojuist gekritiseerde overweging dat partiële vernietiging niet mogelijk is. Waarschijnlijk is Woodcap ervan uitgegaan dat de rechtbank de vorde-

ring van Woodcap tot gedeeltelijke vernietiging zou honoreren en dat, ingeval zij de soortgelijke vordering van Woudsma ook zou honoreren, het vonnis in zijn geheel vernietigd kon worden.

**President Rechtbank 's-Gravenhage, 10 april 1997, De Staat der Nederlanden (Ministerie van Verkeer en Waterstaat)/Koop Tjuchem B.V. m.nt. prof. mr. A.J. van den Berg
Nalaten rectificatieverzoeken ex 1060; Executie geschil**

In een arbitraal vonnis d.d. 20 maart 1996 had de Raad van Arbitrage voor de Bouwbedrijven in Nederland de Staat veroordeeld aan Koop Tjuchem te betalen:

'Een bedrag groot f 148.249,49, te vermeerderen met de daarover verschuldigde BTW en wettelijke rente vanaf 2 maart 1992 tot 7 juli 1995 over f 363.225,44 te vermeerderen met de daarover verschuldigde BTW, alsmede vanaf 7 juli 1997 tot aan de dag van algehele voldoening over f 148.249,49 te vermeerderen met de daarover verschuldigde BTW (...)'

75
TVA
98/2

Vervolgens schrijft de Staat een brief op 16 april 1996 aan Koop Tjuchem, waarin zij mededeelt dat tot betaling van een bedrag ad f 308.408,04 zal worden overgegaan, waarbij de wettelijke rente over dit bedrag werd berekend vanaf 2 maart 1993. Daarop reageert de raadsman van Koop Tjuchem bij brief van 22 april 1996, waarin onder meer wordt gesteld:

'De renteberekening (...) gaat uit van de ingangsdatum 2 maart 1993, i.p.v. 2 maart 1992, zoals in het vonnis vermeld. De vermelding in het vonnis is inderdaad abusievelijk gedaan (...)'

Het rekenen kan de Staat goed, het lezen van de wet in dit geval kennelijk minder. Artikel 1060, lid 1 Rv bepaalt namelijk dat tot dertig dagen na depot van het vonnis ter griffie van de rechtbank, een partij het scheidsgerecht schriftelijk kan verzoeken een kennelijke rekenfout of schrijffout in het vonnis te herstellen.

Van haar kant was Koop Tjuchem kennelijk ook niet geheel tevreden met het vonnis van de Raad. Zij betoogde dat bij de berekening van de wettelijke rente tot een post ad f 430.422,15 ten onrechte in de jaren 1994 en 1995 was nagelaten de over de voorgaande jaren verschuldigde rente op te nemen. Daarnaast meende Koop Tjuchem dat het vonnis op een ander punt een kennelijke fout bevatte, in die zin dat de berekening van zogenaamde stagnatiekosten, inhoudende vergoeding van extra draaiuren van door Koop Tjuchem ingezet materieel, onjuist was. Doch ook Koop Tjuchem doet geen verzoek ex artikel 1060 Rv tot rectificatie van het vonnis.

Geen van beide partijen maakt gebruik van arbitraal hoger beroep waarin de statuten van de Raad voorzien.

Op 10 september 1996 verkrijgt Koop Tjuchem verloff tot tenuitvoerlegging van de president van de Rechtbank Amsterdam.

De Staat grijpt dan naar het laatste redmiddel om executie te voorkomen: het executiegeschil. Zij vor-

derde voor de president te 's-Gravenhage een verbod aan Koop Tjuchem het vonnis te executeren. De president verleende het gevorderde verbod aan de Staat.

De overwegingen van de president waren de volgende:

3.1 Als algemene regel geldt dat het niet aan de President in kort geding is om aan een door de bodem-rechter gewezen en uitvoerbaar bij voorraad verklaard vonnis zijn kracht tot tenuitvoerlegging te ontnemen, tenzij de executant geen in redelijkheid te respecteren belang heeft bij gebruikmaking van zijn bevoegdheid, hetgeen het geval kan zijn indien het te executeren vonnis berust op een evidente misslag van de rechter die het vonnis heeft gewezen of zich nieuwe feiten na het wijzen van het vonnis hebben voorgedaan of bekend zijn geworden, op grond waarvan een onverwijld tenuitvoerlegging van dat vonnis niet kan worden aanvaard. Wij gaan ervan uit dat dit ook ten aanzien van arbitrale vonnissen geldt en dat een misbruik van bevoegdheid die kwalificatie niet verliest doordat geen rectificatie is gevraagd van een evidente misslag of wanneer niet op basis van zo'n misslag op de voet van artikel 1064 Rv vernietiging of request-civiel is gevraagd (indien daarvoor termen zouden zijn). Met andere woorden ook dan zal het vonnis nietig op basis van zo'n misslag ten uitvoer worden gelegd.

3.2 In dit geval is een dergelijke misslag evident; de in het dictum van het arbitrale vonnis van 20 maart 1996 vermelde ingangsdatum van de wettelijke rente van 2 maart 1992 is kennelijk foutief. Op diverse plaatsen in de rechtsoverwegingen valt af te lezen c.q. af te leiden, dat de wettelijke rente moet worden berekend met ingang van 2 maart 1993. Dat er sprake is van een kennelijke misslag wordt ook door de raadsman van Koop Tjuchem erkend in zijn brief van 22 april 1996. De Staat heeft dan ook in feite conform dat vonnis aan zijn betalingsverplichting voldaan.

3.3 Over de wijze waarop arbiters de stagnatie-uren hebben berekend, moge discussie mogelijk zijn; of hun berekeningswijze al dan niet billijk is valt niet dan na een betrekkelijk diepgaande beoordeling van het geschil te zeggen. Die beoordeling had in het arbitrale appèl kunnen plaatsvinden, maar past niet in een executie-geschil; als hier al van een misslag sprake zou zijn, is die niet evident.

3.4 Nu volgens de UAV de vordering van de aannemer "nimmer" rente van rente zal omvatten, treft dit contractuele bedrag ook de wettelijke rente. Overigens zou, indien dit anders was, ook die omstandigheid er niet toe leiden dat Koop Tjuchem het arbitrale vonnis naar de letter van het dictum zou mogen executeren, ondanks de daarin voorkomende (evidente) misslag, die eerder werd vermeld.

3.5 Het voorgaande leidt tot de conclusie dat de vordering moet worden toegewezen. Koop Tjuchem wordt, als de in het ongelijk gestelde partij, veroordeeld in de kosten van dit geding.'

Het komt in de praktijk regelmatig voor, dat het dictum van een arbitraal vonnis een reken- of schrijffout bevat. Met deze onder omstandigheden begrijpelijke menselijke misslagen heeft de wetgever uitdrukkelijk rekening gehouden in artikel 1060 Rv. Maar wat te doen indien een partij nalaat een dergelijke rectificatie te verzoeken? Aan de ene kant is men geneigd te denken dat de partij daarmee de mogelijkheid heeft verspeeld een rectificatie van het vonnis te verkrijgen en dat een dergelijke omissie aan haar (c.q. haar advocaat) moet worden toegerekend. Indien dit anders zou zijn, zou artikel 1060 Rv zinloos worden en het aantal mogelijke rechtsgangen tegen een vonnis worden groot. Aan de andere kant kunnen er uitzonderlijke omstandigheden zijn waarom een partij geen gebruik

van de mogelijkheid tot rectificatie ex artikel 1060 Rv heeft gemaakt c.q. heeft kunnen maken. Voorts kan men zich afvragen of een executie van een arbitraal vonnis met een evidente reken- of schrijffout in strijd is met het algemene beginsel van redelijkheid en billijkheid dat ook aan de arbitrage-overeenkomst en daarmee samenhangend het arbitrale vonnis, ten grondslag ligt.

De omstandigheden van dit geval geven geen aanleiding tot deze afweging. De raadsman van Koop Tjuchem had immers erkend dat het vonnis een foute vermelding bevatte. Zijn strategie is dan ook enigszins moeilijk te doorgronden. Kennelijk ging hij ervan uit dat de foute berekening op basis van de incorrecte vermelding diende te worden gecompenseerd met de naar zijn mening foutieve berekening ten aanzien van een andere post rente, alsmede van de stagnatiekosten. Deze strategie is misschien vanuit zakelijk oogpunt begrijpelijk, procedureel had hij gewoon een rectificatie moeten vragen en/of arbitraal hoger beroep moeten instellen. Of was hij bang voor de proceskansen van zijn cliënt in hoger beroep? Als dat zo was, heeft hij een risico genomen met de gekozen strategie en kan hij, mijns inziens, nu niet meer klagen dat die strategie niet goed heeft uitgepakt. Je kunt toch niet bij de president aankomen met het verhaal dat het vonnis aan de ene kant inderdaad een schrijffout bevat, doch dat dit aan de andere kant door foutieve overwegingen van de arbiters wordt gecompenseerd.